

Cilj

Tako kot vse dejavnosti v modulu Povej zgodbo tudi ta dejavnost pomaga dijakom premostiti vrzel med izvornim gradivom in ustvarjalnim izražanjem zgodbe.

Pri tej dejavnosti se posebej raziskuje **struktura zgodbe**.

Povzetek dejavnosti

Število ur: 4

Dijaki napišejo zgodbo kot razredni projekt, pri čemer učitelj pripravi uvodni stavek, nato pa posamezni dijaki nadaljujejo zgodbo po stavkih. Vsak dijak določi svoj naslov in konec, tako da nastane več posameznih zgodb.

To dijakom pomaga razviti spretnosti pripovedovanja zgodb v kontekstu, ki ne predstavlja velikih tveganj, in jih lahko nato uporabijo pri pripovedovanju osebnih zgodb.

Ta dejavnost je bila prvotno razvita na SMGS, srednji šoli v Ljubljani. Pri nas smo projekt Story valley izvajali kot del pouka tujega jezika - zato je bila ta dejavnost uporabna tudi za razvijanje jezikovnih spretnosti dijakov.

Priprava pred dejavnostjo

Pripomočki

- Pisala
- Papir / zvezki
- tabla ali računalniški projektor za prikaz zgodbe med njenim razvojem

Priprava učitelja

Pri pouku tujega jezika je priporočljivo preveriti uporabo pripovednih časov in preteklih časov na splošno; to lahko storite v ločeni učni uri pred izvedbo te dejavnosti.

Ko dijakom razlagate strukturo zgodbe, jih ne smete preobremeniti, saj je treba razložiti veliko različnih vrst zapletov. V našem okolju smo se osredotočili na strukturo zgodbe, kot jo je opredelil Christopher Booker v svoji knjigi *Sedem osnovnih zapletov: Zakaj pripovedujemo zgodbe*. Izvajalec naj zato izbere eno ali dve vrsti zapletov, ki jih bo razložil, preden bo dijakom naročil, naj napišejo zgodbo.

Izvajanje dejavnosti

Korak 1 - Razlaga strukture zgodbe

Čas: 30 minut

Izbrano vrsto zgodbe, kot je **Iskanje** (tu se junak odpravi na potovanje, da bi dobil veliko nagrado, ki se običajno nahaja daleč stran; primera sta *Gospodar prstanov* ali *Odiseja*) ali **Potovanje in vrnitev** (v tej vrsti zgodbe junak odpotuje na čuden ali čaroben kraj daleč stran, ki se sprva zdi razburljiv, vendar mora kasneje pobegniti; primera sta *Čarovnik iz Oza* ali *Guliverjeva potovanja*), v našem primeru je treba dijakom pojasniti (s primeri) pred začetkom glavne dejavnosti - pisanjem zgodbe.

Posebno pozornost je nato treba nameniti naravnemu razvoju zgodbe, ki običajno sledi strukturi petih dejanj: zasnova, zaplet, vrh, razplet in razsnova. Med pisanjem zgodbe v 2. koraku je treba dijake opozoriti, kateri del zgodbe morajo njihovi stavki pomagati razviti.

Razred lahko celo razdelite v štiri skupine (zaključek bo napisal vsak dijak posebej), vsaka pa bo zadolžena za razvoj enega določenega dela petdelne strukture (npr. vsi dijaki v skupini 1 morajo napisati stavke, ki pomagajo razviti zasnovo zgodbe, skupina 2 pripravi zaplet, itd.).

Korak 2 - Pisanje zgodbe

Čas: Ena ura

Dijakom povejte, da bodo zgodbo pisali skupaj - vsak bo dodal svoj osebni poudarek. Vsak dijak bo k zgodbi prispeval vsaj en stavek. Posamezni prispevki morajo slediti vnaprej odobrenemu tipu zgodbe.

Na tablo najprej napišite prvi stavek zgodbe. Koristno je začeti s tipičnim pravljичnim uvodom, na primer: »*Nekoč, pred davnimi časi ...*«. Nato prosite vsakega dijaka v razredu, naj prispeva svoj stavek. Po potrebi jih spomnite na del strukture zgodbe, ki naj bi jo razvijali; morda jim dajte koristne predloge.

Morda boste želeli, da vsak dijak prispeva enkrat ali večkrat, preden se dejavnost zaključi. Ne zahtevajte, da dijaki skupaj napišejo konec - vsak bo napisal svoj konec.

<p>Podpora</p> <p>Nekateri dijaki se bodo morda preveč oddaljili od glavne zgodbe; ti bodo potrebovali dodatna navodila - opozorilo na zgodbo, ki se razvija, predlog, kako nadaljevati zgodbo, morda tri preproste alternative, med katerimi lahko izbirajo.</p>	<p>Razširitev</p> <p>Dijake lahko spodbudite, da zgodbo sproti zapisujejo v svoje zvezke.</p>
--	--

Korak 3 - Osebni dotiki

Čas: Ena ura

Najprej dijake prosite, naj vsak napiše konec zgodbe. Ni nujno, da je konec dolg le en stavek - lahko napišejo od enega do treh odstavkov, s katerimi se zgodba zaključi.

Ko dijaki končajo, jih prosite, naj sami napišejo naslov zgodbe. Ta naj izraža ključne vidike zgodbe po njihovem mnenju.

<p>Podpora</p> <p>Včasih se dijakom zatakne pri iskanju pravih besed. V takih primerih lahko potrebujejo neposredno pomoč učitelja, zlasti če delajo v tujem jeziku. Poleg tega je lahko koristno, če so v razredu na voljo slovarji.</p>	<p>Razširitev</p> <p>Dijaki lahko zgodbi dodajo retrospektive, da bo bolj zanimiva.</p>
--	--

4. korak - deljenje

Čas: Ena ura

Dijake prosite, naj preberejo svoje naslove in konce zgodbe. V vsakem primeru jih prosite, naj preberejo zadnji del PRED koncem, da bi določili svoj osebni dodatek.

Podpora Nekateri dijaki bodo morda potrebovali dodatno spodbudo, ko bodo zgodbo delili pred razredom.	Razširitev Dijake bi lahko spodbudili, da si zamislijo povsem novo zgodbo, morda na podlagi različnih žanrov, ki bi jih lahko naključno določil učitelj ali pa bi jih izbrali dijaki sami.
---	--

Merila uspeha

Stvari, na katere morate biti pozorni, če želite preveriti uspešnost izvedene dejavnosti, lahko vključujejo:

- Dijaki dokončajo svoje zgodbe.
- Dijaki so motivirani za deljenje svojega dela.
- Dijaki se držijo izbranega tipa zgodbe in uspejo napisati konec zgodbe.

Nadaljnje usmeritve

https://en.wikipedia.org/wiki/The_Hero_with_a_Thousand_Faces

https://en.wikipedia.org/wiki/Vladimir_Propp